

ΕΚΛΕΚΤΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ CLAUDE FARRÈRE

ΜΙΑ ΑΛΗΘΙΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ως μιὰ ζωηρή επιθυμία νὰ μάθῃ ὅλος ὁ κόσμος πῶς καὶ μὲ τί τρόπο παραδίδουν τὴν ψυχὴ τους οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ... Κι' ὄχι ὅλοι... Ὅχι οἱ μεγάλοι...

Γιὰ τοὺς μικροὺς θέλω νὰ μιλῶσω... Τοὺς μικροὺς... Τοὺς σημαιοφόρους, τοὺς ἀνθυποπλοιάρχους, αὐτοὺς μὲ μιὰ λέξι πού δὲν φερῶν στὸ χέρι τους παρὰ ἑνα-δύο γαλόνια... Αὐτοὺς πού μὴν γιὰ ἀκόμα ἀφῆσαν τὰ θραύια τῆς Ναυτικῆς Σχολῆς...

Ἡ ἱστορία μου εἶνε μικρὴ... Καὶ εἶνε γεγονόσ'... Σὰς τὸ ἐγγνώμαι μὲ τὸ ὄνομά μου: Κλωντ Φαρρέ... Καὶ δὲν θὰ κινδυνέψω βέβαια τὴν λίγη ἢ τὴν πολλή, τέλος πάντων, φήμη μου παριστάνοντάς σας γιὰ γεγονότα, πράγματα πού βγῆκαν ἀπ' τὴ φαντασία μου...

Λοιπὸν, ἀρχίζω... Στῆς 15 Μαΐου 18... ἦμιον ἀξιωματικὸς τοῦ Γαλλικοῦ Ναυτικοῦ, ἀπεσπασμένος γιὰ ὑπηρεσία στὸ θωρηκτὸ «Βάγκραμ»... Εἶχαμε κίεση τὴν ἡμέρα γυμνάσια πυροβολικοῦ, ὀλόκληρη ἢ 4ῃ μοίρα θωρηκτῶν, πού τὴν ἀποτελοῦσαν τὰ θωρηκτὰ «Βάγκραμ», μὲ τὸ σῆμα τοῦ μοιραρχοῦ στὸ μεσάτο του κατῶρι, τὸ «Χορηνλίντεν», τὸ «Λουερστατ» καὶ μερικὰ ἀντιτορπιλλικά...

Μοιραρχὸς μας ἦταν ὁ ὑποναύαρχος Σεφτέλ... Ἡ πρώτη φάσις τῶν γυμνασίων εἶπαρε νὰ τελειώσῃ... Χτυπούσαμε μὲ τὰ βαρεῖα κανόνια τῆς πλώρης κατὰ μακρινοὺς στόχους, ἐπιτόσται δέκα χιλιόμετρον, καὶ γάμασε τώρα τοὺς κανονισμοὺς ἐλιγμοὺς γιὰ ν' ἀδειάζοιμε ἐπάνω τους καὶ τὰ κανόνια τῆς πρῆτης...

Ἐγὼ ἦμιον σκαρφωλιμένος στὸν πυρμαῖο πυργίσκο τοῦ θωρηκτοῦ καὶ παρακολουθοῦσα τὴ βολὴ τῶν κανονίων τῆς πλώρης... Μὰ ὁ ἐλιγμὸς κόντενε πειρὰ νὰ τελειώσῃ καὶ ἔφραξε νὰ φύγω ἀπ' τὸν πυργίσκο, πού ἔαρχιζε τότε καὶ ἀπὸ τὸ νὰ τραντάξεται ἀπ' τὴ βολὴ τῶν κανονίων του...

Καθὼς πηδούσα, ἀπὸ κει πάνω, στὸ κατῶριμα, εἶδα νῶρξαται τρεχάτος πρὸς τὸ μέρος μου ὁ ἀρχηγὸς τῶν κανονίων τοῦ πυργίσκου αὐτοῦ, ὁ σημαιοφόρος Σέρρο... Ἦταν ἑνα ξανθὸ, ροδοκόκκινο καὶ φουσκομάγουλο παιδί, μὴν εἰκοσιδύο χρονῶν... Ἐνα χροῖδι σάν τοῦ ροδακίμου, ξανθὸ καὶ μεταξένιο, εἶνε μιὰ ξεχωριστὴ, ἀλλόκοτη γοητεία στὸ παιδιστικὸ, ἀδύο πρόσωπό του...

Τρεῖς-τέσσερες φορὲς θὰ ἦσαν ὄλες-ὄλες πού ἀνταμιονόμου στὴ ναυτικὴ καριέρα μου μ' αὐτὸν τὸν βασιμόφορο... Κι' ὄχι στὸ πλοῖο πάντα... Τὸν πρόσεξα μάλιστα ἰδιαιτέρως, ἀπὸ τότε πού τὸν πρωτόεἶδα στὴν πλατεία τοῦ Τουλὸν νὰ κόβῃ βόλτες μὲ τὴ μικρὴ του φιλενάδα...

Ἄλλος τύπος καὶ αὐτὴ πάλι, ξεχωριστὸς καὶ σαγηνευτὸς... Ἦταν μιὰ κοπελίτσα, δεκαεφτά χρονῶν ἐπάνω-κάτω, λιγερὴ καὶ τριχαριτωμένη, μὲ σπανιόλινα ματάκια καὶ μὲ πλούσιες, κολοπλεγμένες καὶ κατὰμινες ζοσιτίδες...

Παράξενο ξεγάρι, μὰ τὴν ἀλήθεια, πού δυσκολεύσαν νὰ τὸ πάρῃ στὸ σοβαρὰ!... Ὅσες φορὲς τελειῶνε ἡ ὑπηρεσία μας στὸ πλοῖο, πάντα μαζί του ἔβλεπα, στὸ θέατρο ἢ στὴν παραλία, καὶ δὲν ἦμιον, ἔφραξε, μοναχὸς ἐγὼ πού τοὺς καμάφωνα καὶ ξεκούραζα τὴ ματιὰ μου στὸ ταιριαστὸ ξεγάριμά του... Πολλὲς φορὲς μάλιστα ἡ μικροῦλα ἐρχόταν καὶ τὸν ἔβλεπε στὸ πλοῖο.

Εἶδα λοιπὸν τὴ στιγμὴ αὐτὴ τὸν Σέρρο νῶρξαται βιαστικὸς μαζί μὲ 5-6 ναῖτες, ἔτοιμος νὰ σκαρφωλιῶ στὸν πυργίσκο του... Στάθηκε προσοχὴ μὴν μ' ἀντίκρουσε, ἔφραξε τὸ χέρι στὸ πλῆγιό του καὶ μούπε μὲ πρόσχαρη φωνή:

—Τὰ σέβῃ μου, κίριε πλοίαρχε... Θὰ ἦμιον εὐτυχὴς νὰ πετύχω στὰ γυμνάσιά μου κατὼ ἀπὸ τὴν προστατευτικὴ καὶ στοργικὴ ματιὰ σας... Νά!... Κυττάξτε στὸ χρονόμετρο σας καὶ θὰ δῆτε μόνος σας τί λίγη ὥρα θὰ περάσῃ ἀπ' τὴν πρώτη ὡς τὴν ἔκτι ὁμοιότητα τῶν κανονίων μου... Θὰ προσπαθῶ, ὅσο μπορῶ, νὰ μεταβάλω τὸ «πῶρ ταρῶ» σ' ἑναν δαιμονιομενοῦ κανονιοβλομῶ.

Τοῦσφιξα θερμὰ τὸ χέρι, μὲ χαϊρῶτητα μὲ σεβασμὸ καὶ σκαρφά-

ἐκεῖ, ἀλλὰ ἔχει γίλιους δύο τῶπτους ἐξ ὀδίου ν.

—Ὅταν στάθῃκα π.χ. κάπου γιὰ νὰ πῶ ἑνα παγομένο γάλα, μὲ ρώτησε τὸ γκαρσόνι:

—Μὲ πετόστα τὸ θέλετε ἢ χωρὶς πετόστα;

—Τὶ σημαίνει αὐτό;

—Ὅτι μὲ πετόστα ἔχει ἔξ δραχμάς, ἐνὼ χωρὶς πετόστα μόνον πέντε.

—Μὲ πετόστα, σὰς παρακαλῶ, ἀλλὰ ἂν εἶνε δυνατὸν, νὰ εἶν'... Ἰσπανικὴ!...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

λωσε στὸν πυργίσκο του μὲ σβελωσούνη γουστεριτίας... Ἄνοιξε τὴ βαρεῖα καταπακτὴ καὶ χώθηκε στὸν πύργο μέσα, μαζί μὲ τοὺς πυροβολητὰς του... Ἄκουσα τὸν γδοῦπο ποῖνανε ἡ καταπακτὴ στὸ κλεισμὸ τῆς καὶ ἄρχισα νὰ βολτάρω στὸ κατῶριμα, μὲ τὸ χρονόμετρο στὸ χέρι...

Δύο κερανοὶ ἀπαισιοὶ βρόντησαν ἔξωφρα στὸ πλάι μου... Ἦσαν τὰ δίδυμα κανόνια, τέρατα σπαστὰ τῶν 24.

Ἄρχισα μὲ πυρετὸ, μὲ συγκίνηση ἀνεπίοτη, νὰ καρφῶνω τὴ λαίμαργη ματιὰ μου στὸ χρονόμετρο καὶ νὰ μετράω... Ἐνα... δύο... τρία... τέσσερα... δεκαεπνὴ... εἶκο... Μπῆμ!... Μπῆμ!...

Πέταξα ἀπ' τὴ χαρὰ μου καὶ ξεφρόνισα σάν παιδί μικρὸ!... Μπῆμ!... Μπῆμ!... Μπῆμ!... Πρὶν νὰ μετρήσω «εἰκοσι», πρόλιτβε νὰ γεμίσης, νὰ σαλαπένης καὶ νὰ ριξῆς μὲ τέτοιου κολοσσού, σάν τὰ δίδυμα αὐτὰ κανόνια σου, ἑνα σωρὸ βολῆς!... Μπῆμ!... Αὐτὸ θὰ πῆ «ρεζὸρ», πού γιὰ τὴν ἡλικία καὶ τὴν πείρα σου δὲν ἔχει προηγουμένω του!...

Ἄρχισα ἔπειτα λαχταρισμένω νὰ ξεναμετρώω... Ἐφτασα στὸ «ἔξ»... μὰ ἑνα φροσσ... ἀπαισιο μούφραξε ἀνατριχίλα στὸ κορμί...

Ἦταν ἀτόματη ἀνάφλεξι μπαροῦτης, μέσα στὸν καταρλιεστο πυργίσκο! Ἦμιον βέβαιωσ γι' αὐτὸ. Κι' ἐφρῆξα... Ἀνατριχίλα... Ἐφρῆξα πρὸς τὰ ἐκεῖ ἀμέσως, ξετρελλωμένωσ ἀπ' τὴν ἀγωνία...

Ἦξερα πῶς κάθε πυργίσκος δίδυμων κανονίων εἶχε 25 ὀκάδες μπαροῦτη χίμα, ἀπόθεμα γιὰ τῆς γοητίσεως, μέσα σὲ σακκοῦλάκια πάντα... Ἐκρηξίς δὲν γινόταν, μὰ ἀνάφλεξις τέτοιου ποσοῦ μπαροῦτης, σ' ἕνα ἀτάσθαλο, θορακιζμένο καὶ χωρὶς ἀνοίγματα μεγάλα πυργίσκου κανονίων, θάκανε κάρβουνο ἀπὸ τῆς φλόγες τοῦς δύστυχοὺς ἐκείνουσ πού θὰ βρισκόντουσαν κλεισμῆνω ἐκεῖ μέσα, στὴν καταραμένη αὐτὴ ὥρα...

Ἐφρῆξαν καὶ ἄλλοι ἀπὸ παντοῦ... Ἦ σάλλυγες ἐσημαγαν τὸν κίνδυνω καὶ ἔφτασαν νὰ τὰ φρεῖα τοὺς οἱ νοσοκόμοι... Ἄνοιξαν τὴν καταπακτὴ καὶ ἄρχισαν ν' ἀνεβάξουν ἑνα-ἑνα ἐπάνω τὰ παραμορφωμένα θύματα τῆς φριχτῆς αὐτῆς καταστροφῆς!

Ἦσαν ὅλοι τοὺς κατὰμινω, ἀπὸ τὴ φλόγα πού ξεφρόνησε τῆς σάρες τοὺς... Μὰ ἦσαν καὶ μαυροκόκκινο, ἀπ' τὸ πυρετὸ τὸ αἶμα πού ἀγοστούλαζε ἀπ' τῆς φημένες καὶ χλοκοκκίμενες φλέδες τοὺς... Ὅλο τοὺς τὸ σῶμα εἶχε γίνε μιὰ τρομακτικὴ πληγή! Ἦσαν ὀδύγγιμοι ὄλο τοὺς, γιὰ τὴ ροῦχα τοὺς ἔγιναν στάχτη!... Ἄλλοι οὐράζαν σάν κολασμένοι... Ἄλλοι τραυλίζαν καὶ ζήτησαν «νε... ρά... κ...», καὶ ἄλλοι, μοιγρὸι αὐτοῖ, ἔχαν ἀπ' τὴν ἰδια, τὴν δέλεθρια στιγμὴ τῆς ἀναφλέξεως, παραδῶσει τὴν ψυχὴ τοὺς στὸν Κύριο...

Ἐβόγαλαν τελευταῖω καὶ ἕνα πτόμα... ζωντανὸ! Ἦταν ὁ σημαιοφόρος Σέρρο... Μὲ ὑπερτίμη προσπάθεια μάζεψε τὰ ῥοχὴ τῆς ζωῆς πού εἶχε σθύσει πειρὰ στὸ ἄλλω, τὸ ἀγνώριστο κορμὶ του, καὶ τὰ συγκέντρωσε στὰ μάτια του τὰ παιδικὰ... Μονάχα στὰ μάτια του εἶδσε κίενη τὴ στιγμὴ... Στὸ ἄλλω του τὸ κορμὶ ἦταν πεταμένωσ!... Καὶ ἀπὸ ὥρα μάλιστα...

Στήλωσε τὴ ματιὰ του ἐπάνω μου, μιὰ τόσο ζωηρὴ ματιὰ, πού θάμιποσα καὶ νόμισα πῶς ἔκλεινε μέσα τῆς τὴ θέλησι ὄχι ἐνὸς σχεδὸν νεκροῦ, ἀλλὰ δέκα ὀλοζώντανωσ καὶ δυνάτωσ ἀνθρώπων!...

Ἐσκίπη μὲ συγκίνηση ἀνεκφραστὴ κοντὰ του, καὶ αὐτὸς σιγομωροῦφρασε σ' αὐτὶ μου, σφιγγόντας μὲ λύσσα τὸ σακατεμένο στόμα του γιὰ νὰ μὴν οὐράξῃ ἀπ' τοὺς πόνους:

—Ἐχω τὴν τιμὴ νὰ ἀναφέρω πῶς τὸ δυστύχημα ἦταν ἐντελῶς τυχαῖο καὶ ἀπρόβλεπτο... Ἦταν ἀτόματη ἀνάφλεξι... Αὐτοῦμα πού θὰ σὰς χωριετῶ... Λίγες, πούδ λίγες ὥρες μὲν ὄνου νὰ ζήσω... Θὰ πέθανα τώρα κίωλας, μὰ κρατῶ μὲ τὰ δόντια τὴν ψυχὴ μου, νὰ μὴ βγῇ ἀκόμα... Γιατί... Γιατί... θέλω κάποιον νὰ δῶ πρὶν ξεψυχῶσω... τὴ... Νινὴ μου!...

Δὲν πρόλαβα νὰ ξεκολλήσω ἄλλη λέξι... Τὸ ἄμοιρο παιδί εἶχε λιποθυμῆσει... Γρηγόροσ σάν καταγίδια, βγήκα στὴν ξηρὰ ἀναζητῶντας ἀπὸ τοὺς γνωστούς μου καὶ ἀγνώστους, τὴ Νινὴ, τὴ λατρευτὴ παιδοῦλα τοῦ ἔτομοῦἀνατοῦ.

Τὴ βρήκα μέσα σὲ τρεῖς ὥρες... Αὐτὸ σὰς φτάνει γιὰ νὰ ἀντιληφθῆτε τὸν ξετρελλωμῶ μου... Τοῦ τὴν πῆγα... Κυττάγιτῆρανε βαθεῖα στὰ μάτια, ἔσκιπη μὲ πόνο ἀνεπίοτο ἡ παιδοῦλα στὸ προσκέφαλο τοῦ καλοῦ τῆς, μὰ δάξου δὲν ἐθόλωσε τὸ βλέμμα κανενὸς!...

Τὶ ἠρωικῆς ψυχούλες, Παναγία μου!... Ὁ Θάνατος χῶδενε τὸν ἕναν καὶ ἡ ἀγωνία ἔπαιγε τὴν ἄλλη... Κι' ἔβρισκαν μολατῶτα δύναμι νὰ κρύβουν τὴν ἀμοιβαία καὶ γεμάτη πόνο ταραχὴ τοὺς, γιὰ νὰ δώσουν θάρροσ ἡ μιὰ στὴν ἄλλη...

Κι' ἐκείνοσ;... Ἄ!... Ἐκείνοσ πέθανε, μὰ ὥρα ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπίσκεψη τῆς ἀγαπημένης του Νινῆς, ἐνὼ τὸν παραστέκοιμο στὸ προσκέφαλο τῆς ὑστερήνης του ἀγωνίας ὁ ναύαρχωσ καὶ ἐγὼ...

Κι' εἶχε τὸ κορναῖο νὰ παρακαλέσῃ τὸν ναύαρχω πού τοῖδινε τὸ παράσημο τῆς Δεγεῶνωσ τῆς Τιμῆς, νὰ τὸ καρφώσῃ σ' ἄλλω τὰ στήθεια... Στὰ στήθεια τοῦ μόνου πού ἀτόμιενε σακατίης, ἀλλὰ ζωντανὸσ, ἀπ' τὴν καταστροφὴ ἐκείνη... Στὰ στήθεια ἐνὸς ἄλλωσ ναῦτη!...

Πολλὲς φορὲς ἡ μικροῦλα ἐρχόταν καὶ τὸν ἔβλεπε στὸ πλοῖο...